

що він може запропонувати аборт. Тепер, коли Лайла стала сміхотливою, жвавою шестирічкою і центром світу Медді, жінка почувалася винною за те, що взагалі таке про нього думала. Та їй усе ж було цікаво, чи він якось відчув, що насувається нова відповідальність.

Точніша назва для брехні, — думала вона, звернувши зі стежки додому, — «очікування інших». Селяни думали, що тоді вона залякла від страху через зникнення свого чоловіка. Насправді ж, коли вона стояла й дивилася, як поліцейські собаки прочісують стежку на кручі, поки гелікоптер обшукує в усіх напрямках зимове море, Медді була розлючена.

Щоб веселий і млявий Ейді завдав собі шкоди? У це вона не вірила.

Щоб заметіль здула його з кручі, коли Ейді все життя знав, яка небезпечна стежка над урвищем? Можливо, але малоймовірно.

Щоб Ейді покинув Медді на самоті з боргами та бідою? Так. *Оце* відчувалося правильно. Вони були разом ще зі старшої школи, та подорослішала з них лише Медді.

Але її серце м'якшало, коли вона згадувала їхні щасливі часи. Вечірки, які вони влаштовували, лише аби всю ніч танцювати удвох повільні танці. Відпустки в Іспанії чи Греції, коли вони читали на пляжі або хлюпалися в морі. Ейді, дитя скупих батьків, бунтував проти свого виховання, активно і з насолодою витрачаючись на розваги й — задля справедливості — на Медді, осипаючи її прикрасами та гарним одягом.

Чи була вона відповідальною за його перетворення із люблячого чоловіка на чоловіка, загнаного в кут? Купівля зубожілого Гай-котеджу була її ідеєю, яку підживлювало її бачення їхнього щасливого, радісного життя разом — незмінного, лише з чудовим краєвидом на море.

Але Гай-котедж виявився чорною дірою. Ейді хотів його продати. Медді вважала, що їм просто потрібно багато працювати та ще більше економити. Поворотний момент настав, коли всі обговорення почали зводитися до сварок і Медді не дозволила Ейді заобіймати її до зміни своїх поглядів. Ейді казав, що знову відчувається наче в дитинстві, коли всі його пропозиції, навіть щодо дрібниць, натикалися на категоричне «ні».

Відколи Ейді зник, Медді не лише зробила Гай-котедж придатним для життя, але й сама стала платоспроможною, здаючи його в оренду. Тим часом вони з Лайлою жили з Руті, двоюрідною бабусею Медді, що мала вади зору. Руті завжди виявляла до Медді ту любов, на яку Лінда, мати дівчини, була нездатна, тож тепер Медді піклувалася не лише про Лайлу, а й про Руті.

Високо на мисі, який наче вивергнувся із соляних боліт у гупаючий прибій, Нельсонів пересип першим вітав крижане повітря океану, що вривалося з Північного моря. Свіжий порив вітру штовхнув Медді, й вона заточилася, посилаючи рвучкому вітру гучне «Гей!».

— Базікати до себе — перша ознака божевілля, — відповів чоловічий голос із норфолкським акцентом у кожній голосній. — Еге ж, Крейзі Мед?

Медді притримала розбурхане вітром волосся, аби глянути на власника голосу — Гаріса Соулі, давнього друга Ейді та давню кістку в її горлі.

— Не називай мене так.

Він лише засміявся. Неохайне волосся стояло сторч.

Чортів Гаріс. Мало того, що він найкращий друг Ейді, минулого року, після кількомісячних стосунків, він кинув найкращу подругу Медді, Елоїз. Щоразу, як вона його бачила, у ній закипало обурення, а бачила вона його часто, адже вони обоє жили у тій самій цяточці на мапі Норфолку.

Повернувшись до Гаріса спиною, вона відвернулася й від моря і пройшла останні кілька ярдів Маршв'ю-роуд, перш ніж звернути на Друді-роуд біля кам'яної будівлі з двосхилим дахом — пабу «Герцог Бронте». Тоді вона звернула ліворуч на Ювілейну вулицю. Котеджі там визирали з-понад самшитових живоплотів, а замерзле опале листя вкривало тротуар. Медді побачила значно привітнішу жительку села, що йшла їй назустріч.

— Привіт, Делло! — гукнула вона.

Подруга Руті Делла зазвичай охоче відвідувала Руті, коли Медді треба було відлучитися надовше.

Делла засяяла, кутаючись у кокон пальта, сиве волосся розвівалося на вітрі.

— Закладаюся, матимемо ще одну паскудну зиму. Нельсонів пересип такий високий і відкритий, найхолодніше місце у Норфолку.

Медді здригнулася від подмуху крижаного вітру в шию.

— Шалена у нас погода.

— Піду додому пити гарячу каву, — оголосила Делла, і Медді продовжила шлях до свого любого дому. «Паду-би» — будинок із червоної цегли з ромбовидною решіткою на вікнах — розташувався в кінці саду, ще одного підопічного Медді. Проминувши навіс над ганком, вона радо ступила в потужний камінь передпокій під балковою стелею.

— Руті, я вдома. Із сушаркою в Гай-котеджі нічого такого. То квартиранти, Гарт і Ліана, примудрилися защебити в ній блискавку від одягу. Я висмикнула її плоскогубцями. Стягнувши пальто, вона зняла шпильку у формі метелика, аби розгладити довге каштанове волосся після поєдинку з вітром, закрутила його і закріпила метелика знову. Спершу вона відмовилася від стрижок, щоб зекономити, але зараз їй навіть подобалася її густа грива волосся. Вона стільки часу ходила в практичних джинсах і теплих джемперах, що зміна ґульок, кіс та маленьких кісок надавали бодай якусь нотку розмаїття.

Двері вітальні були привідчинені, й вона увійшла крізь них, подумки вже розпалюючи піч та готуючи гарячі напої.

— Зустріла того гівнюка Гаріса... — вона різко зупинилася.

Темний чоловік зі щетиною ввічливо підвівся з крісла.

— Добридень? — запитально мовила вона, а її погляд перестрибнув на Руті, чий товсті окуляри поблискували у світлі лампи. Сиве волосся оповивало її лице, а низьке

тіло з роками розпливлося так, що важко було розрізнити, де складки її улюбленого оверсайзного кардигана, а де — самої Руті. Попри проблеми із зором, вона зносила свої вісімдесят років з легкістю.

— Це Раферті, — сухо сказала Руті без своєї звичної усмішки. — Він каже, я працювала з його батьком.

Голос Руті звучав так дивно, що Медді перетнула кімнату і взяла її за руки.

— Ти його знаєш? Це була добра ідея — впустити його? Ти могла сказати Алексі подзвонити мені, я б одразу повернулася, — вона нахмурилася до чоловіка, але він і сам спохмурнів і мав занепокоєний вигляд.

— Як ви вже напевно здогадалися, у Руті проблеми із зором. Я Медді, її онука й доглядальниця, — вона не завжди заморочувалася над тим, щоб додати «двоюрідна» до «онука».

Чоловік прокашлявся.

— Я не хотів тривожити вас, але був би радий поговорити з пані Вілсон. Я намагаюся декого відшукати. Це доволі важливо для моєї сім'ї.

Медді змряла чоловіка пильним поглядом, і блакитні очі — яскравіші за її власні, нудного сіро-коричневого кольору — стійко його зустріли. Вона повернулася до Руті. Чи то розігралася уява Медді, чи то бабуся справді зблідла?

— Ти могла знати його батька?

Руті видала дивний смішок.

— Ще не знаю. У нього не було часу на якісь подробиці, окрім того, що батько був військовим. Я знала багато

військовослужбовців, — тремтячими пальцями Руті торкнулася свого чола. — Думаю, краще мені вислухати, навіть якщо він приїхав, люба.

Медді інстинктивно звикла захищати Руті, тож не оминувла увагою тремтіння, але згадка про армію заспокоїла її. Руті була цивільною особою при Міністерстві оборони, на посаді, що вимагала від неї підписання угоди про нерозголошення державної таємниці. Спочатку прикріплена до гарнізону Олдершот у Гемпширі, вона зрештою повернулася до Нельсонового пересипу і пропрацювала останні роки перед пенсією, надаючи послуги з підтримки Міністерству оборони в Норфолку. Медді було дев'ять, коли Руті приїхала додому. Дідусь Герберт саме помер, і бабуся Елсі, сестра Руті, тонула у відчаї, тож Руті стала її рятівним колом. Медді й сама вхопилася за неї.

Вона прикусила губу, жонглюючи своїми обов'язками. Руті була при повному розумі, але слабкий зір робив її вразливою.

— Я скоро муситиму піднятися до Гріна, зустріти шкільний автобус. Попросити пана Раферті прийти іншим разом?

— Я Раф, — вклинився він. — Якщо хочете перевірити документи, у мене є водійські права. Я був заступником завуча в Академії Мартінгейл-роуд у Нортгемптонширі до кінця літнього семестру, тож я доволі шанована людина.

Медді повернула голову, аби ретельніше роздивитися його. Він не видався їй надто шанованим. Пошарпані джинси й цупке худі були схожого сірого кольору, темне

волосся варто було б уже підстригти, а щетина вочевидь просила тримера.

— То ви вчитель? — спитала вона, думаючи, що якщо це так, то вчителі тепер не такі доглянуті, як за її шкільних років.

— Був ним. Тепер я письменник-фрілансер, — він поглянув на Руті винуватим поглядом. — Мені не варто було приходити. Вибачте. Я переїхав до Норфолка кілька місяців тому й, оскільки й досі знайомлюся з цими місцями, проїжджав повз і подумав, що маю зайти, але треба було спершу написати.

— Усе гаразд, дорогенький, — Руті намацала на столі поряд коробочку хустинок і висякала носа.

Усе, що могло їй знадобитися, було на столі, який Медді пофарбувала в білий, аби предмети вирізнялися на його фоні. Пульт і телефон із голосовим введенням та великими кнопками. Хустинки. М'ятні льодяники. Вода. Інгалятори. Лупа з підсвіткою. Алекса, що відтворювала для неї аудіокниги та музику, а тепер, коли Медді розібралася із застосунком, керувала ще й її телефоном.

Медді ослабила захист.

— Руті, якщо хочеш поговорити, я попрошу Елоїз забрати Лайлу.

Вона тихенько вийшла на кухню, однією рукою наповнюючи чайник, іншою тримаючи телефон біля вуха. Аж до минулого року в селі не було ні сигналу мобільного зв'язку, ні швидкісного інтернету, але, завдяки кампанії з поліпшення інфраструктури, Нельсонів пересип

та решта довколишніх поселень без покриття отримали й те, й інше.

— Привіт, — сказала вона, почувши голос подруги. — Може, ти могла б забрати Лайлу, коли зустрічатимеш з автобуса Джуда та Блейка? Тут дехто прийшов поговорити з Руті, й мені б не завадила вільна година... Ой, дякую, чудово.

Елоїз не мала власних дітей, але, будучи фаховою вихователькою, працювала нянею. Для різноманітності вона також сиділа з домашніми улюбленцями чи приводила до ладу вінтажний одяг, аби мати що вдягти, попри свою високу статуру. В Елоїз, що отримала батьківський спадок із котеджем на Трейдерс-плейс, баланс між роботою та життям рішуче схилився на користь «життя».

Прийнявши замовлення на гарячі напої, Медді зробила їх і внесла до кімнати, спершу поставивши чашку на бабусин стіл.

— Твій чай на столі, Руті.

Вона обернулася до Рафа.

— А ось ваша кава. Тож, — сказала вона, сівши на канапу з останньою чашкою. — Чому ви думаєте, що Руті знає вашого тата?

Під вагою двох пар очей, він вперся ліктями в коліна й прикипів до Руті пильним поглядом.

— Я думаю, ви працювали разом у Кійохських бараках, коли тато був сержантом в ОККА.

— Що таке ОККА? — язик Медді спіткнувся об незнайому аббревіатуру.

— Орденський корпус королівської армії, — відсторонено відповіла Руті.

Її погляд прикипів до Рафа, хоча Медді знала, що центральний зір у неї був здебільшого розмитий. Тоді, тихим, скрипучим голосом вона випалила:

— Найджел помер у 2000-му, чи не так?

— Найджел? — запитала Медді, спантеличена раптовою зміною.

Але Раф проігнорував Медді й відповів Руті.

— Боюся, що так. Ви знали?

Руті кивнула.

— Ми тоді вже не листувалися, бо мали мобільні телефони. Його дзвінки... просто припинилися, — вона розплакалася.

Шокована, Медді підскочила, недбало примостивши чашку на підлогу і стала на коліна поряд із бабусиним кріслом.

— Хто такий Найджел? — вона стрельнула поглядом в Рафа, якого сльози Руті здивували... але навряд чи шокували.

Руті заплакала дужче. Її дихання збилося. Вона хапнула повітря і зайшлася чи то кашлем, чи то хрипом. Вона підняла руку до грудей.

Стривожена, та вже звикла до цих нападів, Медді взяла червоний пристрій і втиснула його бабусі в руку.

— Твій інгалятор, — вона спостерігала, як Руті бере його, тоді заплющує очі й відкидається назад у кріслі, поки її дихання важчає.

Медді, що пильно стежила, аби переконатися, що бабусі не гіршає, твердо сказала:

— У Руті астма.

Його голос прозвучав збентежено.

— Мені прикро.

Тоді Медді відчула себе винною, адже астма була в Руті не через нього, та й він не поведився якось грубо чи нетактовно. Перш ніж вона встигла це сказати, Руті видала дивну суміш зітхання й схлипування.

— Що трапилося?

Раф похмуро відповів:

— Серцевий напад.

Руті згинала й розгинала пальці, обличчям стікала нова сльоза.

— Цигарки та картопля фрі, — пробурмотіла вона. — Я йому казала, що це нездорово, але так тоді жило багато людей. Вона сягнула незграбною рукою по хустинки, аби висякати носа.

— Боюся, ваша правда, — з жалем погодився Раф.

Руті шморгнула носом.

— Отже, ти Раферті Едмондс?

— Так, — у його очах блиснула стурбованість, але й захоплення водночас.

Медді кинула на Рафа занепокоєний погляд, але зосередила свій практичний розум на пріоритетнішому і проігнорувала питання, що кружляли в її приголомшеній свідомості.

— Думаю, Руті вже треба відпочити.